Sayı : 24
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
4.6.1975
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

DİSK yönetimi sermaye partilerinden vazgeçmedi

1973 seçimlerinde bazı «sol» yazarlar CHP'nin desteklenmesi için propaganda yaptılar. İşçilerin de CHP'ye oy vermesi gerektiğini savundular. DİSK yöneticileri de seçimlerde CHP yi desteklediler. Bu politikaya başından beri karşı çıkan işçiler, son kongrede etkin olamadı. Yönetimde CHP yanlısı sendikacılar ağırlık kazandı. Böylece seçimlerden beri uygulanan yanlış politika, DİSK'i daha fazla «CHP'lileştirdi».

AP, sermayenin tek temsilcisi olmak istiyor

Odalar Birliği Yönetimine AP'li Sezai Dıblan ve ekibi yeniden seçildi. Kongrede bütün sermaye örgütlerinin üst seviyede birleşmesi istendi. Odalar Birliği'nin sermayenin bütün kesimlerinin örgütlerini kapsaması istendi. Bu nedenle, küçük esnaf ve sanatkârların, Ziraat Odalarının da Birliğe alınması önerildi. Halen Birliğe, Sanayi ve Ticaret Odaları ile Borsalar dahil durumda. Birliğin genişletilmek istenmesi iki amaca dayanıyor: 1 — Sermaye arasındaki birliği ve dayanışmayı sağlamak, 2 — AP'yi sermayenin tek temsilcisi durumuna getirmek.

Odalar Birliği toplantısından bir görünüş

Ecevit, Türkler'i kutladı Dıblan'a karşı çıktı

Ecevit, Odalar Birliği kongresinde alınan kararlardan endişe duyduğunu açıkça belirtti. CHP genel başkanı, Odalar Birliğinde örgütlenen sermaye kesiminin kısa vadeli çıkarlar peşinde olduğu görüşünde. Bu ise Ecevit'e göre sınıf mücadelesini keskinleştirecek ve sermayenin uzun vadeli çıkarlarını sarsacaktır. Oysa Ecevit, sermayeden, işçi sendikaları yönetiminde ağırlık kazanan uzlaşmacı tavrı beklemektedir. Nitekim Ecevit, CHP ile işbirliği yapılmasını isteyen DİSK yöneticilerini kutlamıştır.

TÜRK-İŞ Odalar Birliğini aşırı, DİSK'i kaypak buldu

Türk - İş Genel Başkanı Halil Tunç, sermayenin uzun vadeli çıkarları konusunda Ecevit'le aynı endişeyi paylaşıyor. Nitekim Tunç, Odalar Birliği Kongresinde alınan kararların işçi sınıfını sert tutum takınmaya zorlayacağını belirtti. Oysa kendilerinin bu sert politikadan yana olmadıklarını, açıkladı. Türk - İş Genel Sekreteri Sadık Şide de bu arada DİSK'in CHP konusundaki tavrının daha açık olması gerektiğini öne sürdü.

Bu olaylar göstermektedir ki, sermaye sınıfı işçi sınıfının karşısına daha güçlü çıkmak istemektedir. Bunun için de sermaye sınıfının çeşitli kesimleri, kendi içlerindeki kavga-kazanma yarışına girişmişlerdir. Bunun yanı sıra sermayedarlar işçi sınıfının sendika temsilcilerinin çoğunluğuna kendileriyle uzlaşan bir politikayı benimsetmeyi başarmışlardır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde işçi sınıfının, sermayedarlara karşı vereceği ekonomik ve politik mücadelenin yanı sıra bu «uzlaşıcı» unsurlara karşı vereceği mücadelede önem kazanmıştır.

ABD NATO ülkelerini toparlamaya çalışıyor

Brüksel'de şu konular ele alındı:

- **Sosyalist sisteme ve uluslararası işçi sınıfı hareketine karşı yeni mücadele biçimlerinin tayini.**
- **NATO'nun güney kanadındaki sarsıntının çözüm şekli.**
- **Silahlanma maliyetine Avrupa ülkelerinin daha fazla katılması.**
- **ABD ile Avrupa arasında daha sıkı işbirliğinin temini.**

Belçika'nın başkenti Brüksel'de toplanan NATO (Kuzey Atlantik İttifakı) zirve konferansı tamamlandı. İttifaka dahil kapitalist - emperyalist ülkeler, gelişen işçi sınıfı hareketleri ve sosyalist sisteme karşı askeri ve politik sorunlarını görüştüler.

Emperyalist - kapitalist sistemin devi Amerika'nın diğer kapitalist ülkeleri kendi politikası etrafında bütünleştirmeye çalıştığı toplantıda ele alınan sorunlar şöyle sıralanabilir :

■ **NATO'nun güney kanadında yer alan Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkiler :** Toplantı öncesinde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, Ankara'ya gelerek Türkiye sermayedarlarının politik sözcüleriyle bir «nabız yoklaması» görüşmesi yapmıştı. Bu görüşmelerde Kissinger, CENTO sorunundan çok, gelecekte hangi siyasal sözcülerle işbirliği yapmakta kârlı çıkabileceğini hesaplıyordu.

NATO toplantısı sırasında ABD Başkanı Gerald Ford Türkiye Başbakanı Demirel ve Yunanistan Başbakanı Karamanlis'le görüşerek güney kanadında kendi sistemi açısından bir uyum sağlamaya çalıştı. Ancak, her iki ülkede senelerce işlenen «Milliyetçilik» ve «fütuhat» politikası, tarafları anlaşma zemininden uzak tutuyordu. Kıbrıs ve Ege sorununda karşılıklı taviz tarafları iç politikadaki rakiplerinden sakınmaya zorluyor. Bu nedenle taraflar, Kıbrıs ve Ege sorununu ikili görüşmelere ve zamana bırakıyordu.

ABD ise, ihtilafın, sistemin ve ittifakın bütünlüğünü zedeleyici bir dereceye ulaşmasından endişe etmekte idi.

Silah ambargosuna karşı Türkiye'nin ABD üslerini kapatma tehdidi ise ABD açısından pek büyük bir anlam ifade etmemektedir. Zira ABD, gözleme ve dinleme tesislerine ağırlık vermektedir. Askeri gücünü ise adalara ve denizlere kaydırmaktadır. Nitekim buna uygun olarak Asor adaları, Malta adası, Girit Adası ve Kıbrıs adası ile Basra Körfezi hattını tutmak istemektedir. Kıbrıs'ta taksim (ya da bugünkü adıyla Federasyon) ABD politikasına uygun düşmektedir.

■ **NATO Zirve görüşmelerinin en önemli konularından birini de ittifakın maliyeti sorunu idi.** ABD, Avrupalı müttefiklerinden artık NATO harcamalarına daha fazla katkıda bulunmalarını istemektedir. Ford avrupalı müttefikleriyle yaptığı teke tek görüşmelerde, ABD'nin daha fazla mali katkıda bulunmayacağını, kendilerinin ekonomik gelişmeleriyle silahlanmalarını üstlenecek seviyeye geldiklerini belirtmiştir.

Ancak bu durum, ABD'nin Avrupa'dan çekilmesi şeklinde yorumlanmamalıdır.

Kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasında Detant (yumuşama) politikasının güç kazanması karşısında Avrupa da klasik silahlar, harcamaları temelini teşkil edecektir. Bu da Amerika'ya, Avrupa ülkelerine ve NATO'ya kendi silahlarını satma imkânını sağlayacaktır. Yalnız bu noktada Avrupa ülkeleri ile anlaşmazlık çıkmaktadır. Zira Avrupa ülkeleri de bu pazarı kendi savaş sanayileri için kullanmak istemektedirler.

■ **Son NATO zirve konferansında değerlendirilen bir diğer nokta da dünyadaki son gelişmeler olmuştur.** Vietnam ve Kamboçya'dan çekilen Amerika Avrupalı müttefiklerine bunun gerekçelerini izah etmiştir. Avrupa için böyle bir şeyin söz konusu olamıyacağını belirterek Avrupalı kapitalist müttefiklerine güvence vermiştir.

■ **NATO konferansında gündeme gelen konulardan biri de Portekiz'in durumu olmuştur.** Portekiz de Komünist Partisinin iktidarda güç kazanması NATO üyesi bu ülkeye karşı NATO bünyesinde de tedirginliğin doğmasına neden olmuştur. Basında onun yerine İspanya'nın ittifaka alınmasına dair ABD teklifinin olduğu yolunda haberler çıkmıştır. Ancak İspanya Amerika açısından daha ziyade Azor adalarından başlayıp Kıbrıs üzerinden Basra'ya uzanan hattın bir basamağını teşkil ettiği için önem taşımaktadır.

Görüldüğü gibi son NATO zirve konferansı kapitalist sistemin dünyadaki yeni gelişmeler karşısında emperyalist politikasını tartıştığı ve tayin ettiği, bir takım özel temasların da yapıldığı bir toplantı olmuştur.

NATO nedir

NATO, Kuzey Atlantik Paktının kısaltılmış adıdır. NATO 4 Nisan 1949'da kurulmuştur. NATO askeri bir örgüttür. Türkiye NATO'ya 1952 yılında girmiştir. NATO'ya 15 ülke üyedir. Bu ülkeler: Amerika, Belçika, Danimarka, Batı Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İtalya, İzlanda, Kanada, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, Türkiye ve Yunanistandır. Fransa 1966 yılında NATO'nun askeri örgütünden ayrılmıştır. Örgüt olarak NATO üç bölümden meydana gelmiştir. Kuzey Atlantik Konseyi ve Komiteleri, Uluslararası sekreterya ve Askeri Örgüt. Askeri Örgüt ise Askeri Komite Kumandanlıklar ve bir Bölge Planlama Grubundan kuruludur.

ÇOKULUSLU ŞİRKETLER YA DA :SERMAY

Çokuluslu şirketlerin bazıları

ÇOKULUSLU FİRMALAR	YILLIK SATIŞ
MOTOR SANAYİ	
1 — GENERAL MOTORS (ABD)	24.3
2 — FORD MOTOR (ABD)	14.8
3 — CHRYSLER (ABD)	7.0
4 — VOLKSWAGEN (AET)	3 5
PETROL	
5 — EXXON (ABD)	15.0
6 — ROYAL DUTCH/SHELL (AET)	9.7
7 — MOBİL OİL (ABD)	6.6
8 — TEX A CO (ABD)	5.9
9 — GULF OİL (ABD)	4.9
10 — STANDARD OİL OF CALİFORNİA (ABD)	3.8
11 — STANDARD OİL (İNDİANA) (ABD)	3.5
ELEKTRONİK	
12 — GENERAL ELEKTRİK (ABD)	8.4
13 — İ.B.M. (ABD)	7.2
14 — WESTERN ELEKTRİK (ABD)	4.9
15 — PHILIPS (AET)	3.6
16 — WESTINGHOUSE (ABD)	3.5
GIDA	
17 — ÜNILEVER (AET)	6.0
TELEKOMUNİKASYON	
18 — I.T.T. (ABD)	5.5
ÇELİK	
19 — U.S. STEEL (ABD)	4.7
KİMYA	
20 — DU PONT (ABD)	3.6

ÇOKULUSLU FİRMALAR

Yaşadığımız dünya, büyük bir ekonomik ve sosyal değişim içindedir. Kapitalist sistem içinde çağımızın en önemli meselesi, çok uluslu firmalardır.

1970 yılında 560 firma, 670.170 milyon dolar değerinde satış yapmıştır. Bu sayı, çok uluslu firmaların doğdukları ülkelerdeki gayrısafi milli hasılanın % 28'ini teşkil etmektedir. Bu firmaların iş hacimleri de, çoğu zaman iş yaptıkları bazı ülkelerin gayrısafi milli hasılasından daha fazladır.

Meselâ :

— Ford firmasının yıllık cirosu Danimarka'nın gayrisafi milli hasılasından fazladır.

— Volkswagen firmasının yıllık cirosu, İrlanda'nın ya da Malezya'nın gayrısafi milli hasılalarına eşittir.

Ulusal üretimi ya da iş hacmi yılda 2 milyar doları geçen 100 ülke ve firmaya baktığımızda, bunların 46'sının devlet olduğunu görürüz. Yarıdan fazlası çok uluslu firmalardır. Bunların çeşitli ülkelerdeki şubelerinin satışları toplamı, dünya ihracatı toplamının 2 katından fazladır. Amerikan firmalarının yabancı ülkelerdeki şubelerinin üretimi ve satışı, ABD'nin ihracatının 5 katıdır. Mamul maddeler alanında, ihracatın % 60'ını da, sadece firmaların dış şubelerine yaptıkları transferler teşkil etmektedir. Bu firmaların kendi ülkelerindeki işçilerinin sayısı, yabancı ülkelerde çalıştırdıkları işçi sayısından azdır. Meselâ bir İsviçre firması olan CIBA - GEİGY'nin toplam işçilerinin sadece 5'te 1'i İsviçre'de çalışmaktadır.

Wolkswagen firmasının üretiminin büyük bir bölümü Brezilya"da yürütülmektedir. Bayer'in başka ülkelerde 40, BASF firmasının ise 30 fabrikası vardır. Üç büyük İtalyan firması olan Fiat, Prelli ve Olivetti, işlerinin % 60'tan fazlasını dış ülkelerde yürütmektedirler.

Bu firmalar, çoğunlukla, teknolojik mallar sanayisini kontrol altında tutmaktadırlar. Bu yüzden de dünya mamul ticaretinin en önemli kısmı bu firmalar tarafından yapılmaktadır.

KAPİTALİST DÜNYADA, ÇOK YAKINDA ÜRETİMİN YARISINDAN FAZLASI ULUSLARARASILAŞTIRILACAKTIR.

Çok uluslu bu firmaların yaygınlığı ve etkinliği büyük ölçüde TEKNOLOJİK üstünlükten ileri gelmektedir. Teknolojide üstün olmak ve bu üstülüğü devam ettirmek ise ancak TEKNOLOJI üretmekle mümkündür. Modern teknolojinin kaynağı da sınai araştırma ve geliştirme faaliyetidir.

DÜNYADAKİ ARAŞTIRMALARDA ÇOK ULUSLU FİRMALARIN PAYI

en büyük firma	araştırmadaki pay
4	% 22
8	% 35
20	% 57
40	% 70
100	% 80

Çok uluslu firmalar büyük araştırma harcamaları yapma imkanına sahiptir. Bu yüzden bu firmalar yeni ÜRÜN ve ÜRETİM teknikleri ortaya koymaktadır. Bu ise, rekabet gücünü arttırmaktadır.

Büyük firmalar dış ülkelerdeki faaliyetlerini sadece mal ve teknoloji ihracı yoluyla yürütmezler. Bu ülkelerdeki yerli firmaların sermayelerine tamamen veya kısmen katılırlar. Faaliyetlerini de bu şube temsilcilikleri yoluyla yürütürler. İlk bakışta bu ticaret uluslararası gibi gözükürse de, aslında firma içi ticarettir. Bu ticaret, dünya mamul ticaretinin 4'de 1'ila 3'de 1 ini temsil etmektedir. Bu oran, gelişen ülkelerin mamul ticaretinde daha büyüktür. Çünkü gelişmekte olan ülkelerdeki imalâtçı (özel) firmalar dolaylı ya da dolaysız olarak bu firmalarla ilişkilidir. Bu ilişki bu firmaların büyük çapta sermaye ve teknoloji ihtiyacından doğmaktadır.

Böylece, otomobilden buzdolabına, televizyondan diş macununa kadar uzanan bütün mamul mallardan elde edilen gelirin bir kısmı bu firmalara akmaktadır. Sermaye kârı (Royalti), hammadde karşılığı, teknik müşavirlik gibi yollarla.

Uluslararasılaşı özü, kapitalist ü uluslararasılaş

Uluslararasılaşma m üretim tarzını meyd uluslararasılaşması uluslararasılaşmas

Günümüzde ulusal ekonomilerin dış ülkelerle olan ilişkileri yeni şekiller almıştır. Çünkü: mallar, sermaye, sermaye birikimi uluslararası boyutlara erişmiştir. Bilimsel ve teknik araştırmalar uluslararası nitelik kazanmıştır. Artık her ulusal ekonomi, uluslararası ekonomi ile iç içe girmiştir. Bu yüzden kapitalist üretim ilişkileri gittikçe gelişmektedir. Daha geniş alanlara yayılmaktadır. Sermaye kendini değerlendirme alanı olarak ülkeyi değil, dünyayı almak zorunda kalmıştır. Bunun sonucu olarak, ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER SERMAYENİN ULUSLARARASILAŞMA SÜRECİNDE BİR ÜRETİM İLİŞKİSİ OLARAK KARŞIMIZA ÇIKMAKTADIR.

Burjuva iktisatçılar, çok uluslu şirketlere firma seviyesinde yaklaşmak istemektedir. Bu yaklaşımla burjuvazi, serbest rekabetin, kâr kavramının

ÜRÜN'de uluslararasılaşma

Çeşitli sanayi dallarındaki ürünler uluslararası normlara uymak zorundadırlar. Bu **normlar ürünlerin standart ve kalitelerinde** gerçekleşmektedir.

Meselâ: Demir-çelik sanayi kolunun hammaddesi olan demir cevheri bu uluslararası normlara uygun değilse, kullanılamaz.

Artık günümüzdeki rekabet, fiyat rekabeti değildir. Rekabet, yeni ürünlerin, yeni teknolojinin ve yeni malzeme kaynaklarının rekabetidir. Bu yüzden dünya çapında rekabete girebilmek için, bu uluslararası normlara uymak gerekir. Aynı şirkete bağlı olup da ayrı ayrı ülkelerde üretilen mallar, çoğu zaman, ana şirketin bulunduğu ülkede bütünleştirilmektedir. Dünya normlarına uygun bir şekilde üretilen bu mallar, tekrar diğer ülkelere satılmaktadır. Ucuz işgücünün veya hammaddelerin zengin olduğu ülkelerde bu sistem uygulanmaya başlamıştır. Azgelişmiş ülkeler, bu malların yapılabilmesi için sanayileştirilmektedir.

Yukardaki fotoğraf, Türkiye'de çıkan bir gazetenin ilân sayfasından alınmıştır. Yukarda anlattıklarımıza iyi bir örnektir.

Böylece azgelişmiş ülkelerin ekonomileri, gelişmiş ülkelerin ekonomileri ile bütünleşmeye başlamıştır. Bu durum, uluslararası ticareti büyük ölçüde artırmaktadır.

Gene önemli bir nokta da şudur: artık dünya pazarlarına tek tek mal sürülmemektedir. Toplu mallar sürülmektedir. Meselâ, kurulmakta olan bir fabrikaya ayrı ayrı parçalar satılacağına, fabrika doğrudan doğruya üretime hazır bir şekilde satılmaktadır. Nükleer santralların satıldığı gibi.

ÜRETİM'de uluslararasılaşma

Üretimin uluslararasılaşması demek: bir malı üretmek için kullanılan TEKNOLOJİNİN uluslararasılaşması demektir. Bunun bir sonucu olarak ÜRETİM ARAÇLARI ve ÇALIŞMA ŞARTLARI da uluslararasılaşmaktadır. Üretim süreci: LİSANS, PATENT, ROYALTYA gibi haklarla, KNOW-HOW gibi yollarla uluslararasılaşmaktadır. Bütün bunlara ilaveten ÜRETKENLİK DÜZEYİNİN, ÇALIŞMA RİTMİNİN, UZMANLAŞMA DERECESİNİN enternasyonal normlara uygunluğu üretim sürecinin uluslararasılaşmasında en önemli etkenlerdir.

Meselâ: Çelik üretiminde, çeliğin haddelenmesinde yaygınlaşarak kullanılmaya başlayan elektrikli fırın ve «LD» denilen çelikhane tipleri, eski teknolojiyi geçersiz kılmaktadır.

Uluslararasılaşma sadece bunlardan ibaret değildir. Uluslararası rekabetin getirdiği başka bir durum da üretim hacminin de uluslararası normlara uyması gerekmektedir.

Meselâ: Dünya çapında varlığını duyurmak isteyen bir demir-çelik işletmesinin yıllık üretim hacmi 5 milyon tonun altına düşmemelidir. Yani işletme, yılda en az 5 milyon ton üretim yapabilmeli ki «LD» çelikhanesi veya elektrikli fırın kullanabilsin, üretim ve verim ancak bu takdirde artar.

Ülke içinde yapılan bir üretim dünya çapında rekabete girebilmesi için o ülkenin üretim yapısının bozulması ve uluslararası temele dayanan bir üretim yapısının kurulması gerekir. Bu yüzden bir ülkenin ekonomisi, zengin kaynaklara da sahip olsa, ancak uluslararası teknolojiyi kullanmakla dünya çapında gelişebilir.

Meselâ: 1968 yılınd meşhur KRUPP şirketinin kârı büyük artış sağlamıştır. Bunun sebebi, basit üretim teknolojisi olan Thomas tekniğinin terkedilmesi, onun yerine oksijenli çelik üretim teknolojisinin kullanılmasıdır.

Üretim sürecinin uluslararasılaşması sonucunda, teknoloji uluslararası tekellerin egemenliği altındadır.

Meselâ ABD şirketi Westinghouse'nin ucuza malolan hafif sulu reaktörleri karşısında İngilizler kendi teknolojileri olan A.G.R. yi terketmek zorunda kalmışlardır.

DOLAŞIM'da

Uluslararası en büyük şirketle landa dünyanın her tarafında faal sonra kurulan şirket önceleri yal ları yeni şirketler kurarak veya ba letmiş ve her çeşit işe girmekten ge sisler, araba frenleri, teleks makinele araçlar, radyo teleskoplar yapıyor, ote letiyor. Yukarıdaki haritada ITT'nin Yıldızlar kuruluşların sayısını göster

Sermayenin bu uluslararasılaşm döneminde, ana firmalar kendilerin bağlı ticari şirketlere çok önem ver mektedirler. Ticari şirketler ana fir malar tarafından ön plana itilmektedir Dünyanın çeşitli ülkelerinde kurula yavru şirketler tarafından üretile mallar kolaylıkla pazarlanmaktadır. Gerekli idari işlemleri ise ana firmanın merkezi tarafından kontrol edilmektedir.

Ayrıca ayrı sermaye grupları tek bir ticari firmada birleşerek dünya pazarlarında tekellerini korumaktadırlar.

Meselâ MİTSUİ gibi uluslararas bir grup, ticari eksen etrafında yeniden örgütlenmiştir.

ENİN ULUSLARARASILAŞMASI

meselesinin
etim tarzının
sıdır.

ısi, kapitalist
getiren unsurların
Sermayenin

avantaj ve iyiliklerini de sıralamaktadır. Burjuvazi böylece, ürünün en iyi biçimde dağıldığını, ekonominin büyüdüğünü ve ilerlediğini söyleme fırsatı elde etmiştir. Bu değerlendirme tarzı çok yanlış ve mekaniktir. Böyle değerlendirmeden maksat, sermayeyi gözden kaçırmaktır.

Örgütsel biçimi, mali yapısı, yönetimi, yatırım stratejisi, pazar politikası v.s. açısından çok uluslu şirketin incelenmesi, çağdaş kapitalizmde SERMAYENİN ULUSLARARASILAŞMASI sorununun ÇOKULUSLU şirketi yarattığını unutma demektir.

Bugün kapitalist üretim tarzı ulusal çerçeveden taşmıştır. Uluslararası viyede gelişmektedir. İşte ÇOKULUSLU ŞİRKETLERİ meydana getiren temelin özü, TEKELCİ KAPİTALİZİN bu döneminde SERMAYENİN ULUSLARARASILAŞMASIDIR.

ıslararası laşma

erikan firması ITT gerçek an-/. Birinci Dünya savaşından ile ugraşmışsa da daha sonra-e ortak olarak alanını geniş-tır. Bugün ITT konserve, sıhhi te- işaretleri, televizyonlar, elektronik iyor ve otomobil kiralama şirketleri iş-daki başlıca kuruluş yerleri görülüyor.

dir.

Yukardaki fotoğraf çokuluslu bir firmanın dünyadaki şubelerini göstermektedir.

ULUSLARARASILAŞMA sürecini tan diğer faktörler :

Uluslararası bir FİNANSMAN

- Enternasyonal konsorsiyumlar
- Uluslararası bir bankacılık aliyeti

Örnek : Credit Lyonnais - Fransa; nco di Roma - İtalya; Commerz bank - Almanya arasında yapılan anlaşma

- Euro dolar pazarı

ÇAĞDAŞ EMPERYALİZM

• ULUSLARARASI İŞ BÖLÜMÜ

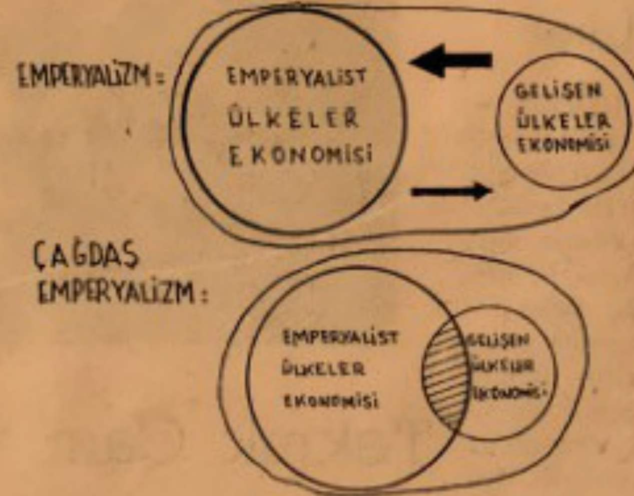
Güney Kore'nin Amerika'ya satacağı ilk yerli otomobil "Pony", rahat, hafif, küçük ve şık bir model olarak tarif ediliyor.

Güney Kore, Amerika'ya otomobil ihraç ediyor

NEW YORK (Günaydın Dünya Servisi)-Önümüzdeki yıl başında piyasaya çıkacak olan Pony otomobilleriyle Güney Kore'de, Japonya'dan sonra Amerikan pazarına girecek ikinci Uzakdoğu ülkesi olma yolundadır. Pony adlı, 1200 cc.'lik motorlu otomobilin sadece modeli İtalya'dan alınmış olup, bütün parçaları Güney Kore'nin yerli üretimidir. Bu yeni spor modelin şimdi deneme safhasında olduğu ve önümüzdeki yılın ocak ya da şubat aylarında Amerika'ya ihraç edilmeye başlanacağı açıklanmıştır.

AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERDE EMEK/YOĞUN SANAYİİNİN GELİŞECEĞİ DALLAR

- GIDA
- ORMAN
- DOKUMA
- GEMİ
- OTOMOTİV
- TURİZM
- PETRO-KİMYA

Emperyalist ülkelerle gelişmekte olan ülkelerin ekonomik ilişkileri.

Yakın zamana kadar Emperyalizm zengin hammadde kaynaklarını mal ve sermaye ihraç ederek elinde bulundururdu. Sömürü ve hakimiyetini bu yollarla gerçekleştirirdi. Bugün artık emperyalizm dünya çapında daha ustaca tezgahlanmış şekillerle sömürüsünü yürütmektedir.

Çünkü sosyalist sistem gittikçe güçlenmektedir. Uluslararası işçi sınıfı mücadelesi gelişmiştir. Azgelişmiş ülkeler de kendi ekonomilerini geliştirmek istemektedirler. İşte bütün bu sebeplerden dolayı emperyalizm artık eski metodlarla sömürüsünü sağlayamamaktadır.

Emperyalist ülkelerdeki teknolojik seviye çok yükselmiştir. Uzay, atomik enerji, elektronik beyin gibi dallarda gelişmeler çok ilerlemiştir. Emperyalist ülkelerin sanayileri artık bu gibi dallarda gelişmektedir. Bu dalların sağladığı kârlar çok büyük ölçüdedir.

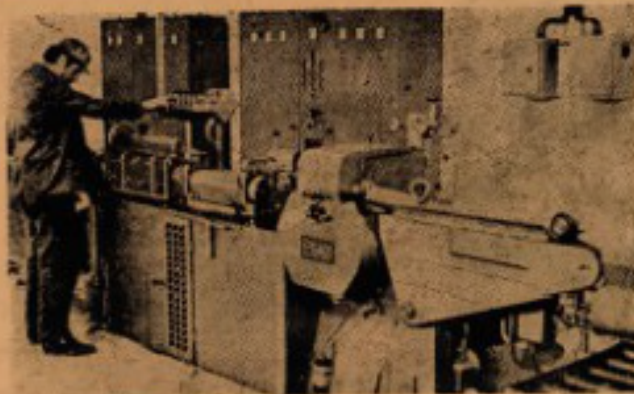
İşte bu yüzden emperyalist ülkeler artık kendilerinin uğraşılmasını gereksiz bulduğu alanlarda, azgelişmiş ülkelerin sanayileşmelerini istemektedir. Dünya emperyalist sisteminde ülkeler arasında yeni bir İŞ BÖLÜMÜ meydana gelmiştir. Bu iş bölümü ile azgelişmiş ülkelerin kaynakları, ekonomileri, mali imkânları emperyalist sistemin ihtiyaçlarına göre ayarlanmıştır. Azgelişmiş ülkelerde üretim emeğin yoğun olduğu sanayilerde gelişmektedir. Çünkü bu ülkelere yatırılan sermaye ucuz hammadde ve ucuz işgücü ile daha verimli olmaktadır. Ayrıca azgelişmiş ülkeler, emperyalist ülkelerin teknolojisi yoğun sanayileri içinde iyi bir pazardır.

Azgelişmiş ülkeler artık dünya pazarlarına girmektedir. Dünya fiyatları ile ülke fiyatları arasındaki fark kalkmaktadır. Kapalı ülke ekonomisinin gelişmesine imkan yoktur. BU YÜZDEN DE DÜNYA EMPERYALİST SİSTEMİNDEN KOPUK BİR KAPİTALİST GELİŞME MÜMKÜN DEĞİLDİR.

«Bilimsel ve teknolojik devrim çağında kendi kendine yetme ve iktisadi tecrit koskocaman bir hayaldir.»

Azgelişmiş ülkelerdeki tekelci sermaye uluslararası tekelci sermaye ile bütünleşmektedir. Bu bir sınıfsal zorunluluktur. Bu yüzden azgelişmiş ülkeler emperyalist ülkelerin ekonomisinin bir uzantısı olarak sanayileşmektedir. Bu sanayileşme uluslararası sermayenin çizdiği sınırlar içindedir. İşte bu yüzden AVRUPA ÜLKELERİNDEN ALINACAK TEKNOLOJİ İLE ARAP ÜLKELERİNİN SERMAYESİNİN TÜRKİYE'DE YATIRIM YAPMASI İMKANLARINI ARAYANLAR TÜRKİYE'Yİ ÇAĞDAŞ EMPERYALİZMLE BÜTÜNLEŞTİRMEK İSTEMEKTEDİRLER.

• TEKNOLOJİK SÖMÜRÜ

As kaynak elektrotları
Yabancı firma ile yapılan anlaşma gereğince yabancı ülkelere Türkiye'den ihracat yapılacaktır.

Emperyalizmin sömürü yolları artık değişmiştir. Bu değişikliğin yanında, gelişmiş - azgelişmiş ülkeler dengesi yeniden oluşturulmuştur. Fakat bu denge bir üst seviyeye kaydırılmıştır. İşte bu yeni dengeyi sağlayan unsur TEKNOLOJİK gelişmedir.

Teknolojik sömürü: Emperyalist ülkelerde modern tekniğin yoğunlaşmasıyla, Emperyalist ülkeler dışında basit malzeme üretiminin yapılmasıyla başlamıştır.

Teknolojik sömürü çeşitli yollarla olur: LİSANS, KNOW-HOW, ROYALTY-PATENT gibi.

Gelişmekte olan ülkelerin tekelleri, kendi hammaddeleriyle ürettikleri malları dünya pazarlarında satmak istemektedirler. Fakat bunun için kalite ve maliyet bakımından gerekli olan teknolojiyi de dışardan almak zorundadırlar. Aksi halde dünya pazarlarına satış imkanı bulamazlar. Yani azgelişmiş ülkeler yeni yatırımlar yapmak ve üretimi arttırmak için uluslararası teknolojiye sahip olan ülkelerle ilişki kurarlar. Emperyalist ülkelerde her yeni buluş, azgelişmiş ülkelerin o sanayi dalında yeni baştan teknolojisini yenilemek zorunda bırakır.

Emperyalist tekeller böylece teknoloji satın alan tekellerin işletmesine herhangi bir sermaye yatırmadan egemen olurlar. Bu yüzden emperyalist ülkeler, azgelişmiş ülkelerle aralarındaki teknolojik uçurumu daima korurlar, bu da emperyalist ülkelerin azgelişmiş ülkeler üzerinde hakimiyet kurmasına imkan verir.

PATENT : Kapitalist ülkelerde teknolojide yapılan her türlü yeniliğin satın alınarak mülkiyete geçirilmesidir.

LİSANS : Patentin kullanılması için verilen müsade belgesidir.

KNOW-HOW (nov-hav) İmalat için gerekli olan bilginin verilmesidir. (fabrika yerleştirme planı, mamullerin teknik resimleri, üretimin planlanması gibi)

ROYALTY (royalti) : Petrol ve maden işletmeciliğinde işletme imtiyazı için devlete ödenen paraya royalti denir. Royalti imalat sanayisinde yapılan üretimin ana firmanın standartlarında olmasını sağlamak için de uygulanmaktdır.

Yorum

Uluslararası sermayeye karşı işçi sınıfının uluslararası mücadelesi

Çağımızda işçi sınıfının mücadelesinde uluslararası strateji büyük bir önem kazanmaktadır. İşçi sınıfının ulusal alanda verdiği mücadele, sermayenin uluslararası planda örgütlenmesinin yarattığı meselelerden ayrı tutulamaz.

ÇOKULUSLU ŞİRKETLER uluslararası sermayenin yoğunlaşmasından doğmuştur. İşçi sınıfı, bu şirketlerin gelişmesi ve güçlenmesinin Avrupa çapında örgütlenmesinin karşısında önce sendikal alanda dayanışmayı getirmek zorundadır. Bunun için de İŞÇİ SINIFININ Avrupa çapında bir mücadelenin ilk adımların atması gerekmektedir. Aksi halde uluslararası sermayenin ilerlemesi karşısında ulusal planda kalan sendikaların mücadele potansiyeli zayıflayacaktır. Dev tekeller tek ülkedeki grev karşısında uzun zaman dayanmak imkanına sahiptirler. Çünkü: diğer işletmelerdeki kâr ve üretimle yetinerek grev olan ülkedeki üretim ve kârı kolayca feda edebilirler. Hatta işletmeyi bile düşük işçi ücretleri yüzünden bir ülkeden diğer bir ülkeye kaydırabilirler.

İşçi sınıfının uluslararası planda örgütleri vardır. Bazı uluslararası sendika federasyonları bugünden sermayenin uluslararasılaşmasının işçi sınıfına neler getirebileceğini görmüşlerdir. İşte bunun için sermayenin çokuluslu şirketlerine karşı ORTAK TALEPLERİ, ORTAK ÇIKARLARI -ortak toplu sözleşme gibi- savunacak ORTAK EYLEMLERİ düzenleme zorunluluğu vardır.

Türkiye'deki bütün sendikalar bu gerçeği görüp gerekli hazırlıkları yapmak zorundadırlar.

Örnek:

Bir İsveç firması olan SKF Madritteki fabrikasında işleri hızlandırmıştır. İşçiler de bu şartlar altında çalışmayı kabul etmemişlerdir. Bunun üzerine işveren işçileri para cezasına çarptırmıştır. İşçiler de buna karşılık greve başlamış işveren de lokavt ilan etmiştir.

İspanya'da faşist polisle işbirliği yapan Madrit'teki fabrika müdürü işçileri sürekli baskı altında tutmak istemektedir. İşçiler polise ihbar edilmiştir. 5 işçi tutuklanmıştır.

Bilya üreten bu çokuluslu firmanın 18 ülkede çalışan 64.700 işçisi vardır. SKF firması İsveç'de bu gibi hareketlere girişmeyi aklının ucundan bile geçiremez.

Olay genişleyip, uluslararası bir nitelik kazanmıştır. SKF'nin genel merkezinin bulunduğu İsveç'de işçiler firmayı kamuoyu önünde protesto etmişlerdir. Alman Metal İşçileri Sendikası olaya el koymuştur. İtalyan işçileri İtalya'daki SKF fabrikasında Fransız işçiler Fransa'daki SKF fabrikasında harekete geçerek bu olaya şiddetle karşı çıkmışlardır.

İspanya'daki SKF firması, zor duruma düşmüş, lokavtı kaldırmak zorunda kalmış, işçileri tekrar işe almıştır. İşçilerle işveren arasında görüşmeler başlamıştır.

İspanya'da sendikal haklar yasalarla tanımlamıştır. Çokuluslu firmalar, bunu fırsat bilerek düşük ücretlerle işçi çalıştırmaktadırlar. İspanyalı işçilerin bu firmalara karşı yürüttüğü mücadele devam etmektedir.

işçi davası

İŞÇİ DAVASI

Halen asgari ücret civarında ücret alan SEKA işçileri saat ücretlerine 8 lira zam istiyor

Çaycuma (İşçi Davası) — SEKA Çaycuma Kâğıt Fabrikasında çalışan işçiler, saat ücretlerine 8 lira zam talep etmektedirler.

Yeni dönem toplu iş sözleşmesi hazırlıklarını sürdüren Selüloz - İş Sendikası Genel Merkezince işçilere gönderilen anketlerin işçiler tarafından doldurulduğu bildirilmektedir. Seka Çaycuma Kâğıt fabrikasında çalışan işçiler de üyesi bulundukları Türk - İş'e bağlı Selüloz - İş sendikası tarafından kendilerine gönderilen anketleri doldurarak sendika şube başkanlığına vermişlerdir. İşçilerin anketlere yazdıklarına göre, saat ücretlerine asgari 8 lira zam talep edilmektedir.

Bu konuda kendileriyle görüşen İşçi Davası muhabirine Seka işçileri şunları söylemişlerdir: «Halen aldığımız ücret çok azdır. Hemen hemen asgari ücret seviyesinde ücret alıyoruz. Bu ücretin de ancak, ortalama yüzde 68'i elimize geçmektedir. Geri kalanı vergi, sigorta vs. kesintilerine gitmektedir. Bu durum karşısında, artan hayat pahalılığını ve işverenin kârını da hesaba katarsak asgari 8 lira saat ücreti almamız gerekir. Bundan daha düşük bir ücret zammını kabul etmemiz mümkün değildir.»

Öte yandan, sızan haberlere göre sözleşme hazırlığını kendine göre sürdüren işveren stok yapmaya başlamıştır. Bu durum karşısında Seka işçilerini zorlu bir mücadele beklemektedir.

Resimde Erdemir işçisinin Maden - İş Sendikası Bölge Temsilcisi adayı Özer Er (sağ başta) ve işçi tabanından kopmuş durumdaki Kemal Türkler ile Şükrü Özbayrak (grev gözcüleri arasındakiler) grev sırasında görülüyor... (Foto: İşçi Davası)

ERDEMİR işçisi sözleşme görüşmelerini kendisinden habersiz yürüten Şükrü Özbayrak'a güven duymuyor

Ereğli (İşçi Davası) — Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (DİSK) bağlı T. Maden - İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcilik seçimleri için çalışmalar hızlanmıştır.

Ereğli Demir Çelik Fabrikasında çalışan 7 bin işçi, 8 haziran günü yapılacak seçimler için yoğun bir çalışma içine girmiştir. Erdemir işçilerinin gazetemize verdikleri bilgilere göre, Maden - İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in desteklediği söylenen Şükrü Özbayrak, işçiler tarafından güvenilir bulunmamaktadır. Kendileriyle görüştüğümüz işçiler bu konuda gazetemize şunları söylemiş - lerdir :

«Halen atamayla başımıza getirilen Şükrü Özbayrak Erdemir işçisinin mücadelesini yürütemez. Özbayrak, sık sık, kendisinin hem işçinin hem de işverenin temsilcisi olduğunu söylemektedir. 'İşvereni de düşünelim arkadaşlar' gibi lâflar etmektedir. Bizim ekonomik mücadele direncimizi kırmaya çalışmaktadır. Kendisi zaten Maden - İş'i, en zor günlerimizde terketmiştir. Bizi bölmeye çalışmıştır. Halen sözleşme görüşmelerini büyük bir gizlilik içinde yürütmektedir. Şükrü Özbayrak ve Kemal Türkler tarafından böylece, İşçinin söz ve karar sahibi olması prensibi çiğnenmektedir.

Oysa geçen toplu sözleşme dönemindeki önderimiz Özer Er sözleşme görüşmelerini başından sonuna kadar bütün Erdemir işçisiyle birlikte yürütmüştür. 77 günlük grevimiz sırasında gösterdiğimiz bütünlük, bu açık politikanın bir sonucudur. Erdemir işçisinin bütünlüğünü Şükrü Özbayrak koruyamaz. Daha bugünden o, bizi bölmeye çalışmaktadır.

Erdemirde ve Maden - İş'te bütünlüğü sağlayacak lider Özer Er'dir. Erdemir işçisi, kendisi üzerinde oynanan oyunların farkındadır. Sermaye yanlısı politikaya sırtını dayayan sendika ağalarını başından defedecektir.»

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür : Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri : Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat : 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 — Zonguldak. Tel : 3886 / İstanbul Bürosu : Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Cağaloğlu / Abone : Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Diner Matb.

İşveren 67 işçiyi işten attı

GAMAK'DA DİRENİŞ

İSTANBUL (İŞÇİ DAVASI) — Topkapı'da GAMAK fabrikasında beş işçi temsilcisi ve 67 işçinin işten çıkarılmasıyla 30 Mayıs Cuma günü başlayan direniş başarıyla sürmektedir.

GAMAK işçileri gazetemize verdikleri demeçde şöyle söylemişlerdir. «Fabrikada 800 işçi çalışmaktadır ve asgari saat ücreti beş lira (günde 40 lira)dır. Fabrikamızda işgüvenliği ile ilgili hiç bir tedbir yoktur. Bizler önce Tek - Met - İş sendikasına üye idik. Fakat Tek - Met - İş işverenle işbirliği yapıp bizi satıyordu. Bunun üzerine biz de Maden - İş sendikasına girdik. İşveren de sendika değiştirdik diye temsilcilerimizi ve 67 arkadaşımızı işten attı. Bunu yaparken de 17. maddeyi öne sürdü. Bütün arkadaşlarımız direnişi destekliyor. Şu anda fabrikada üretim durmuş vaziyettedir. Söylentilere göre işveren 133 arkadaşımızı işten atacakmış. Ancak biz GAMAK işçileri haklarımızı alana kadar direneceğiz.»

Tüm Dokuma-İş sendikası iki işyerinde grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA) — Tüm Dokuma - İş Sendikası Zeytinburnu'nda kurulu Güde Örme Sanayii ve Topkapı'da kurulu Terroteks işyerlerinde grev kararı almıştır.

Sendika yöneticileri «Her iki işyerinde de işverenler, sendikamızın getirdiği ücret ve işgüvenliği ile ilgili önerileri kabule yanaşmadığı gibi sendikalı işçileri işten çıkarma yoluna başvurmuştur.» şeklinde konuşmuşlar ve önümüzdeki günlerde başlatacakları grevlerin hazırlıklarına başladıklarını açıklamışlardır.

işçi konutları sağlığa ve yaşama şartlarına aykırı

İSTANBUL (İSTA) — İşçi sendikaları son aylarda sürdürdükleri toplu sözleşme görüşmelerinde önemli bir değişiklik yapmışlardır. Bugüne kadar görüşmelerde, ücret zammı yönünde ağırlık taşıyan istekler son aylarda sosyal haklar diye adlandırılan konulara kaymıştır. İşçi kesimini yakından ilgilendiren konut sorunu da bu konuların içine girmektedir.

Ancak Devlet İstatistik Enstitüsünün rakamlarına göre Türkiye'de işçilerin oturduğu konutların yüzde 69'u çürük, yüzde 70'i mutfaksız, yüzde 78'i susuz, yüzde 54'ü tuvaletsiz olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu konuda Sosyal Sigortalar yetkilileri, «Bu rakamlar bile işçilerin oturdukları evlerin ne derece sağlığa ve yaşama koşullarına aykırı olduğunu ortaya koymaya yeter. Bu durum doğrudan doğruya belli bir sosyal konut politikasının izlenmemiş olmasındandır.» demişlerdir.

Almanya'da yabancı işçilere zulüm yapılıyor

İŞÇİ DAVASI (ÖZEL) — Federal Almanya'da yabancı işçilere karşı sürdürülen baskılar gün geçtikçe artmaktadır. Bu baskılara en son olarakta yabancı işçilere taşınma yasağı konarak sürdürülmek istenmektedir. Daha önce yabancı işçilerden çocuk parası kesilmeye başlanmıştı. Bunun üzerine de yabancı işçiler direnişe geçmiş ve Federal Almanya'da çeşitli gösteriler yapmışlardı. Son olarakta Federal Almanya'da yabancı işçilere taşınma yasağı uygulaması başlanmıştır. Taşınma yasağı, Münih, Frankfurt, Stuttgart, Hanover gibi toplu oturma

alanlarına konmuştur. Alman hükümeti yetkilileri «Bu bölgelerdeki yabancı oranının yüzde 12'ye indirilmesi, böylelikle sorunlarına daha kolay çözüm bulunabileceği» gerekçesiyle bu uygulamaya geçtiklerini açıklamışlardır.

Öte yandan taşınma yasağının, Ortak Pazar ve diğer bazı orta ve kuzey Avrupa ülkelerinden gelen yabancılara uygulanmaması, Almanya'daki Türk işçileri ve diğer yabancı işçiler tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Teknik Cam ve Topkapı Şişe Cam Fabrikalarındaki direniş başarıyla sona erdi

İSTANBUL (İŞÇİ DAVASI) — Teknik Cam Fabrikasında iki işçinin işten atılmasıyla başlayan direnişi Topkapı Şişe Cam fabrikası işçileri de destekleyince direniş başarıyla sona erdi. Bu ortak direniş sonucunda işveren işten attığı iki işçiyi işe almak zorunda kalmıştır.

Muhabirimizin yaptığı tesbitlere göre : Disk'e bağlı Hür Cam - İş sendikasına üye işçiler verdikleri demeçte Teknik Cam fabrika müdürünün aynı zamanda fabrikadaki yardımlaşma sandığının da başkanı olduğunu ve geçenlerde yapılan yardımlaşma sandığı kongresinde yönetim kurulunun 170 bin lira açığını buldukları için iki işçinin işine son verildiğini söylemişlerdir. Ancak yapılan ortak direniş sonucunda işveren işten attığı iki işçiyi tekrar işe almak zorunda kalmıştır.

TÜRK-İş işçi kurultayı 7-8 Haziran tarihlerinde toplanacak

İSTANBUL (İSTA) — Ertelenen Türk - İş «İşçi Kurultayı» nın 7 - 8 Haziran tarihleri arasında Eskişehir'de yapılacağı açıklanmıştır.

Türk - İş yetkililerinden alınan bilgiye göre, 7 Haziran Cumartesi günü saat 15.00 de başlayacak olan işçi kurultayı Pazar günü saat 18.00 de sona erecektir. Kurultaya, Halil Tunç, Sadık Şide, Türk - İş icra kurulu üyeleriyle birlikte, sendikaların genel başkanları katılacaklardır.